

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1628. usque ad annum 1634

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118871

§. 24. Seditio, & dissensiones inter Rupellanos Calvinistas exortæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67394](#)

Sæc. XVII.
A. C. 1628.

§. XXIV.

*Seditio ac dissensiones inter Rupella
nos Calvinistas exortæ.*

Monet. l. c.

Auctis indies obfessorum molestiis sedatio in civitate concitata est; cum enim mulieres, pueri ac puellæ, certaque imbellia capita, quæ continenter a ferociente milite Rupellano expellabantur, quotidie a Regiis in urbes retunderentur, pietate rabiem accedente, complures detestabilem ceterorum pertinaciam execrabantur, palauociferantes, optimo Principi urbe esse dedendam. Ast horum ejulat factiosis adeo stomachum irritabant, palam ad arma iretur, civibus ipsis cives gladium stringentibus, quo congressu deterior seditionisforum causis viribus evasit superior, eoque viatorum processit furor, ut obstinati ditionem suadentium non paucos ultimo supplicio multarent, ceteris, quibus perduellum ferrum pepercerat, deinceps ne hiscere quidem audentibus. Hoc intestini belli successu Ruppellani effectorum effecti, Regiam molem, vicinas que stationes quadriduana tormentorum explosione acrius, quam sesquimense superiore toto fecissent, appetere instituerunt, vana Anglicæ classis mos

mox reversuræ fiducia animati. Tum Sæc. XVII.
enim apud Guitonem Urbis Præfectum, A.C. 1628.
Virum factiosissimum ac longe insolentissimum sibique similes tam immota in-
hæsit Britannici subsidii spes, urbisque
propugnandæ sententia, ut superba pror-
sus confidentia calamitatem, sub cu-
jus ruinis ipsimet suspirabant, despice-
rent. Horum quoque contumaciam ap-
plaudebant præter Rohanæ Ducis Ma-
trem, Sororemque Calviniani Pastores,
quos inter præcipue Godefredus Sale-
bertius convocato in plateam omni po-
pulo sermonem habuit, in quo Regem
suum cum Pharaone, & rebelles Hugo-
notas cum Israelitico Dei populo con-
ferens, nefanda prorsus Divini Verbi
profanatione in luculentæ perduellio-
nis defensionem prodigiæ similis spem
ingerere haud dubitabat: Sacrilegæ
autem suæ declamationis summa hæc
erat: „Etsi Angli receperint, prima
„quaque die reddituri sunt: hyems in-
„stat, imminent pluviae, & venti, qui
„bus concatenatæ naves, & repagulum
„mari oppositum disjicientur; hæc om-
„nia hominum opus sunt: Nostis Pha-
„raonem, quia in curribus, & in equis
„gloriabatur, submersum undis, dum
„Dei populum oppressit: sperate in Deo,
„qui per maria præbuit amicam manum
„Israeli, qui manna pavit in deserto
„popu-

Sæc. XVII. „populum suum: qui convertit petras
A.C. 1628. „in stagna aquarum, qui pueros in for-
„nace ardente placido rore aspersit: De-
„nique, qui corvo charitatem inspiravit,
„qua Prophetam fame exhaustum ale-
„ret. Salutem ex inimicis procurabit
„Deus urbi suæ, si in ipso speraveritis,
„non deerit providentia Deo, si fides
„homini non defuerit. „ Dein ad Gui-
tonem conversus: *Hic, inquit, vobis*
Moyses est, illi lex a Deo data, qua regat
Israelem, utar Evangelii verbis: quæcumque
dixerit vobis facite, hic est, in
quo sibi Deus bene complacuit, ipsum
audite. Ad hæc Guito declinata mol-
liter laude: Non est, inquit, tanta de-
speratio rebus nostris, quanta Israeli in
deserto: Subsidium, quod speramus, in lib-
tore nostro est: non eadem semper fortuna
in bello; tentavit semel transitum Angli,
& repulsam passus est pro peccatis nostris;
tentabit iterum, & perrumpet pro Gloria
Altissimi: brevis est mora pro libertate,
pro religione, pro vita: quo res cunque ca-
fura sit, utrinque præsens imminet pericu-
lum. ex fame, si perseveratur, ex furca,
Urbs deditur: quanto dignius est in liber-
tate mori ex facto gloriose, quam in furca
finire ex imbelli actu, tanto præstat deditio-
legitima defensio. Denique victima esset po-
pulus Rupellanus Richelio Cardinali, cuius
ambi-

etras
for-
De-
ravit,
ale-
rabit
eritis,
fides
Gu-
vobū
regat
ecun-
t, in
psum
moh-
a d-
eli in
in lib-
ortum
iglus;
oftris;
Gloria
rtatt,
ue ca-
pericw
rca,
liber-
furc
dition
set po-
cujw
ambi-

ambitio, & omnis Gloria, extirpare Evan- Sæc. XVII.
gelicam fidem, quam vocat, hæresim. A. C. 1628.

Hujus vero Rabulæ intempestivam
garralitatem interpellabat Nobilis quæ-
dam Matrona nomine *Nova - Domus*,
quæ seditionam ejusdem suorumque
pertinaciam, atque inde enatam re-
crudescens intra stomachum famis ty-
rannidem, ceteraque incommoda in-
cusans, subjunxit: quid ergo moramur?
quin ad Regem configimus? quantacunque
barbaries erit apud hostem, si excusimus per-
tinaciam, pauci expiabimus, si perstamus,
nemo post triduum superstes erit.

His auditis mota acrius seditione
ipso in Templo sub Prædicantis con-
cionem quædam Virgo fanatico furore
agitata Matronæ colaphum impegit,
mox autem itum ad verbera, Matronæ
Domesticis atque amicis in petulantem
hanc fœminam turmatim irruentibus,
cui tamen cum non deessent, qui eam
protegerent, res ad ultimum seditionis
eruptura videbatur, quam tamen Gui-
to Præfectus immisso militum agmine
ad tempus restinxit: Habeatur postea
Rupellæ Senatus, ubi pariter inter
Consilii Primores ac Magistratus col-
aphis decertatum est, quorum unum
ipsem Guito fuste exceptit, alter vero
injuriam sui Collegæ ulturus vicissim
Guitoni alapam impegit: demum latius
serpen-

Sæc. XVII. serpente tumultu milites civesque tur-
A.C. 1628. matim in Guitonis ædes irrupere, mi-
nusque atrocibus imperarunt, ut urbem
dederet: Ast tam ipse, quam Rohanæ
Ducis Mater, ac Calviniani Praecones
responderunt, quod de Regis clemen-
tia, ac urbe ejus arbitrio dedenda ul-
lam mentionem fieri, haud paterentur,
sed irent ipsimet ad Regem, eique
Rupellam traderent.

§. XXV.

Rupellenis Urbs deditio capta.

Gramond & *Monet. l.c.* Interim Carolus I. Angliae Rex perce-
pto infaustæ expeditionis successu
Jæger. hist. Montacutium Equitem Britannum die
Eccl. l. 7. c. 9. decima sexta Octobris ad Ludovicum
Pufend. In- Franciæ Regem ablegabat, ut pro An-
trod. tom. 1. *l. 1. cap. 4.* glis Rupellæ degentibus vitæ gratiam
impetraret, simulque concessis quinde-
cim dierum induciis inter utrumque
Regem pacem offerret, ea tamen lege,
ut pariter Subissius, Lavallius & Rupel-
lenses inter initæ pacis capita compre-
henderentur. Verum Ludovicus re-
posuit, quod de hisce tribus seditiosis
superflua esset cura, cum sibimet mi-
nime ignotum esset. qualem se erga Gal-
los sibi pleno jure obnoxios pro eorum
meritis gerere debeat, de cetero au-
tem apud se Angli eodem semper loco
forent,